

# tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20  
Argjavegur 26, 3800 Argir  
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin ©  
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller  
Fyrirtaksstjóri: Krijsen Dehl  
Bláðólk: Hogni Djurhuus  
Randi Jacobsen  
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov  
Uppseting: P/f Sosialurin  
Prent: P/f Pressen 1981

## Liberalisering og oljugjald

HILMAR KASS segði í einum útvarpaðum orðaskifti herfyri, at av teimum samgongum, sum hann hevði verið við í, var henda samgongan tann, sum førði tann mest liberala politikkinn. Hesum kunnu menn hava ymsar hugsanir um, men einki er at ivast í, at henda samgongan í størri mun enn aðrar hevur latið vanligar figgarligar lógir vera avgerandi í vinnulívnum. Eitt dømi um hetta er, at undanfarna samgonga førði tann politikk, at restaði í hjá vinnuni, skuldi tað almenna gjalda rokningina við hægri gjaltan á figgarlógini. Meðan henda samgongan førir tann politikk, at vinnan skal og kann klára seg við teimum einaferð avsettu upphæddunum. Hetta hevur eisini víst seg at bera tiul, og er hetta eisini tann sunnari politikkurin.

NÆSTA STIGIÐ hjá hesi samgongu verður eisini at »liberalisera« fiskiðnaðin á landi í tráð við tað uppskot, sum kom fram hesum viðvikjandi á fiskivinnutíðinginum, soleiðis at virkini ikki sum higartil verða tryggjað eitt skiftisavlop, sum tryggjar virkjunum undir nærum øllum umstøðum. Hetta kemur at merkja, at virkini eisini koma at merkja bæði hækkingar og lækkingar í figgarligu gongdini, og mega laga seg eftir tí. Tá henda nýskipan er gjøgnumførd, kann ið hvussu er sigast, at henda samgonga hevur verið munandi meira liberal enn nakar av teimum flokkum, sum í dag í andstöðu kalla seg liberalar!

Ein ROYND á hesum økinum er tó miseydnad. Tað er uppskotið um at avtaka nevndina til ásetan av prísnum á ídnaðarfiski. Grundgevingin fyri hesum var tann, at tað í veruleikanum var hópseyst at hava eina prísásetingarnevnd bert fyri eitt virki, og annars at einasti máti at fáa hægri prísir í ídnaðarfiski var at lata okkara eigna fiskamjølsvirki kappast frítt við tey donsku virkini. Tað er jú soleiðis, at skipini í dag eru so stór, at tey í flestu førum kunnu fara niður til Danmarkar at landa, tá prísurin í Føroyum ikki er kappingarførur. Og mett var at ein slik kapping kundi fara at roynast betur fyri ídnaðarfiskprísirnar enn ein prísnevnd.

HETTA UPPSKOT fall tó í tinginum, og orsøkin man vera tann, at iðnaðin fyr prísásetingarnevndina mælti landsstýrið til at seta somu skipan í gildi aftur, sum var galdandi undan prísnevndini, nevniliga við eini eftirlitsnevnd, sum als onga heimild hevði. Hevði eftirlitið í staðin verið lagt undir studningsnevndina, sum jú er tann nevndin, sum ásetir studningin til ídnaðarfisk, hevði málið kanska tá ikki fingið eina slíka lagnu á tingi.

HETTA MÁL eigur at verða tikið upp aftur. Royndirnar hava víst, at prísáseting, sum hon er nú, ikki skaffar fiskimonnum og reiðarum hægri prísir, og so er frægasta alternativ við kapping.

MEN HER eigur eisini at verða borið so í bandi, at okkara fiskamjølsvirki kann kappast við útlendsk virki á so jøvnum fæti sum gjørligt. Tað kann tað ikki í dag, og ein tann fremsta orsøkin fyri hesum er oljugjaldið, sum varð samtykt í fjør. Hetta hevur tað ávirkan, at virkið hevur bert »ráð« til at gjalda ein prís, sum er fleiri oy/kg minni enn virkið annars kundi havt gjørt. Og tá marknaðurin á mjøli og lýsi er í botni, verður talan um rættliga mong prosent.

HETTA TYKIST at vera rættiliga hópseyst. Lutvíst verður virkið skert í kappingini um føroysku rávøruna. Hetta kann so greiðast við at økja studningin samsvarandi við fallinum í avreiðingarprísnum. Men tað sum er verri, er, at virkið verður eisini skert í kappingini um rávøru frá útlendskum skipum. Her hava íslenskar landingar verið av størsta týðningi seinastu árin. Hesar hava hækkað samlaða tonsatalið hjá virkinum, og hevur hetta aftur merkt lægri útreiðslur pr. kg. og tiskil hægri prís enn virkið annars hevði kunnað latið. Merkir skert kappingarføri, at vit missa hesar landingar, verða tonsini færri, sum tær fæstu útreiðslurnar skulu bítast við, og merkir hetta aftur lægri prís. Tað kann verða skjótt at meira verður mist fyri minni á hendan hátt.

Ein LOYSN kundi verið, at fyri framleiðslu til útflutnings skulu vinnuvirki ikki gjalda oljugjald, ella skal tað verða endurrindað. Landsstýrið eigur at umhugsast hvørt hetta ikki er ein spurningur, sum eigur at verða hugdur nærri at!

Til Katastrofu-Vilhelm:

## Størsta katastrofan

Í sambandi við syrgiligu busskatastrofuna inni á Skálafjørðinum nevnið ein landsstýrismaður, at »flogvanlukkan og bussvanlukkan« eru tær størstu hugsandi vanlukkurnar okkara samfelag kann koma fyri.

Hetta er ikki satt. Vit búgva 15.000 fólk í einum katastrofu-øki, sum er meira vandamikil enn Tjernobyl og Kiev í Sovjett. Tað eitur Tórshavn. Í sjálvum miðbýnum hava vit eina olju- og gassgoymslu, sum í eini katastrofu kann beina fyri mesta partinum av býnum! Hvussu nógv heldur »katastrofunevndin« muna doyggja og læstast, um brandbumban á Viðarnesi fer í luftina við einum óhappi?

Mær vitandi er ongin býur í heiminum, sum hevur ein katastrofu vandan miklan krabbavøkstur mitt í einum miðbýi. Hvat heldur Poul Michelsen borgarstjóri um tað? Kanska hann og ábyrgdar menn hansara hava tikið flottarætlanir til eftirtekta fyri tey 15.000 fólkini í Havnini. Kanska til Sunds.

Nei — flogvanlukkan er ein katastrofa — buss-

vanlukkan tað eisini, men tað sum kann henda, um ein spreinging hendir á Viðarnesi, er ikki at likna saman við tað. Tá legst Havnar býur í oyði.

Teir sögu tað kundi ikki henda í Three Mile Island. Og at tað kundi ikki henda í Tjernobyl.

Og vit siga at tað »kann ikki henda á Viðarnesi við øllum ESSO-tangunum«.

Tað hendi á Three Mile Island.

Tað hendi í Tjernobyl. Nær hendir nakað mitt í Havnar býi við vestaru bryggju?

Skulu vit bara biða, velja sama býráð og embættismenn og vóna at ein ella annar Gud heldur hondina yvir okkum? Hann helt ikki hondina yvir russum og amerikamonnum.

Og kanska fer kapitalisman eisini at forpesta okkara fiskimið við atom- og øðrum úrgangi úr Dounray í Skotlandi? Hvat eru føroyingar uttan fiskimøguleikar? Tá kanska vit kunnu selja okkara oyggjar til NATO og fáa okkara neyðars 45.000 íbúgvur fluttar til ein fruktargóðan dal í USA í California, har Óli

Breckmann gerst guvernorur, og vit liva av frukt og grønmeti, meðan oyggjar okkara gerast kjarorkuroyndarøki fyri okkara kæra NATO, sum »fólka«-flokkurin og hansara humanistisku formenn so djúpt niga fyri. »Fólkið« er bert eitt tal í telduni hjá teim »fólka«-valdu.

Og »javnarðar«-menn eru ikki skittin frægari. Teir fara úr »Framanum« inn í »systemið« og gerast eins narkotiseradur av systeminum sum narkomanurin av heroininum. Lenda í tinginum, hagdeildini, borgaraligum fakfeløgum sum tæna kapitalistunum, og so viðari...

Álvaratos... hvat er møgult longur enn at vera nihilistur... onki-trúarmaður?...

Ti vit hava onki at trúgva á uttan lort og piss, og tað kunnu vit sjálvi framleiða. Til stóra katastrofan hendir. Tá er ov seint at útnevna KATASTROFUNEVND-IR!!!

Heil og sæl til bumban brestur:

Tivil tannleysi;  
nihilistur

## EFTIRÚTBÚG VING

Føroya Byggifrøðingafelag skipar í døgnum 28. — 31. januar 1987 fyri skeiði á Hotel Vágar.

Skeiðevnini eru hesi:

1. EDV

2. Entreprisu-leiðsla

Skeiðið vendir sær til virkir, eftirlitsfólk og annars øllum áhugaðum.

Luttakaragjaldið er kr. 4.100,- iroknað er skeiðtilfar, matur og innivist.

Fráboðan um luttøku kann fara fram á tlf. 1 5996.

Seinasti fráboðanardagur er 20.01.87.

Lýsið í sosialinum